

altenpflege.de Edition

Lühijuhendid hooldusalaseks väljaõppeks - fookus eakate hooldus

Theo Ahrens

Sissejuhatus hoolduse eetikasse

presented by

YES
ARCH
ITEC
TURE.

Bibliograafilised andmed

Theo Ahrens – Lühike elulugu

Theo Ahrens, sündinud 1979 Müncheni lähedal, on hooldusametite õpetaja ja pühendunud hoolduspedagoog. Pärast vabatahtlikku sotsiaalaastat haiglas läbis ta tervise- ja haiglahooldaja koolituse ning kogus väärtuslikku töökogemust intensiivravi osakonnas. Ajendatuna soovist teadmisi edasi anda, õppis ta hoolduspedagoogikat ja alustas 2009. aastal õpetamist Müncheni kutsekoolis. Theo on tuntud oma praktilise ja empaatilise õpetamise poolest, milles ta valmistab tulevasi hooldustöötajaid ette nende nõudlikuks ametiks. Eraelus elab ta koos oma naise ja kahe lapsega Berliinis ning panustab vabatahtlikult hoolduslase hariduse tingimuste parandamisse.

See lühikursus on koostatud tema tundide õppematerjalide põhjal, kasutades tehisintellekti. Tõlge tehti automaatselt.

Välja andnud [altenpflege.de](https://www.altenpflege.de)

Hind DE/AT: 3,90 €

CH: 5 Fr

Copyright 2024 [altenpflege.de](https://www.altenpflege.de)

Märkused ja parandusettepanekud on oodatud aadressil team@altenpflege.de.

1/1-2412181523

6.1	Õigus enesemääramisele ja patsiendiõigus. . . .	24
6.2	Õiguslikud suunised surmahoolduse jaoks	25
6.3	Õiguslikud sätted surnute hooldamiseks	25
6.4	Erinevused surmahoolduse, aktiivse ja passiivse eutanaasia vahel	26
6.5	Palliativmeditsiinilise ravi õiguslikud aspektid	27
7	Psühholoogilised aspektid seoses suremise, surma ja leinaga	29
7.1	Sure, here is the translation:	
Suremine ja surmaga toimetulek 29		
7.2	Toimetulek oma surelikkusega	30
7.3	Emotsionaalne koormus ja enesehoid hooldustöötajate seas	30
7.4	Supervisioon ja toetusvõimalused hooldustöötajatele	31
7.5	Leina käsitlemine elanike, lähedaste ja hooldustöötajate seas	32
8	Kultuurilised ja religioossed mõtted surmast ja suremisest	34
8.1	Surmarituaalid erinevates religioonides	34
8.2	Kultuurilised iseärasused suremise ja surmaga seotud käitumises	35
8.3	Religioosne saatmine surmahoolduses	36
8.4	Eetilised väljakutsed patsientide usuliste soovide arvestamisel	36
9	Eutanaasia – Eetilised ja juriidilised perspektiivid	38
9.1	Definitsioonid: aktiivne, passiivne ja kaudne eutanaasia. . . .	38
9.2	Eetilised argumendid elu lõpu hoolduse poolt ja vastu	38
9.3	Õiguslik olukord eutanaasia osas	39
9.4	Hooldustöötajate roll eutanaasia otsuste tegemisel	40
10	Praktikanäited ja juhtumiuuringud	42
10.1	Juhtumiuuringud eetikakonfliktide kohta surijate saatmisel	42
10.2	Raskete olukordade peegeldamine praktikas	43
10.3	Lahendamisstrateegiad eetiliste dilemma jaoks	44

1 Sissejuhatus hoolduse eetikasse

1.1 Eetika määratlus hoolduses

Eetika hoolduses

Eetika hoolduses viitab moraalsete põhimõtete ja väärtuste rakendamisele inimeste, eriti eakate ja hooldust vajavate inimeste hooldamisel. See distsipliin nõuab refleksiooni selle üle, mida peetakse õigeks või valeks, heaks või halvaks, ja juhib hooldustöötajaid otsuste tegemisel ja igapäevases tegutsemises.

Hoolduse eetika keskne element on inimese väärikus. Hooldustöötajad on kohustatud seda väärikust austama ja kaitsma, sõltumata hooldatava isiku seisundist või asjaoludest. See hõlmab iga üksikisiku unikaalsuse tunnustamist ning austuse ja autonoomia tagamist.

Usaldus on veel üks põhiline aspekt. Usaldusväärne suhe hooldustöötaja ja hooldatava vahel on hädavajalik ja nõuab usaldusväärset, empaatiat ja ausust. Eetika hoolduses tähendab ka vastutuse võtmist ja oma tegevuse eest aruandmist, eriti moraalselt keerulistes olukordades.

Hoolduse eetika hõlmab ka õigluspõhisi. See eeldab ressursside õiglast jagamist ja kõigi inimeste võrdset kohtlemist. Hooldustöötajad peavad jälgima, et nad ei käituks diskrimineerivalt ja arvestaksid kõigi hooldatavate vajadusi piisavalt.

Lisaks peab eetiline refleksioon hoolduses hõlmama ka hoolitsuse ja mittekahjustamise põhimõtteid. Hooldatavate turvalisus ja heaolu on esmatähtsad ning kõik meetmed peaksid olema suunatud kahju vältimisele ja parima võimaliku toe pakkumisele.

Need eetilised põhimõtted ei ole jäigad reeglid. Need nõuavad hooldustöötajatelt pidevat refleksiooni ja kohandamist iga üksiku juhtumi puhul. Hoolduse eetika on püsiv kohustus eetiliselt põhjendatud hooldustavadele ja isiklikule moraalsele arengule ameti sees.

1.2 Eetika tähendus suremise ja surmaga toimetulekul

Eetika suremise ja surmaga toimetulekul nõuab hoolikat ja lugupidavat hoolduspraktikat. Inimese elu viimased etapid on suure emotsionaalse ja eetilise tähendusega. Neil hetkedel peavad hooldustöötajad mõistma surejate vajadusi ja neid austama, kahjustamata nende autonoomiat.

Pingevaldkond elu pikendamise soovi ja loomuliku surmaprotsessi aktsepteerimise vahel nõuab hooldustöötajatelt eetiliselt põhjendatud otsuste langetamist. Keeruliseks muutub olukord, kui patsientide, lähedaste ja meditsiiniimeeskonna erinevad ettekujutused ja soovid üksteisega põrkuvad. Siin on hoolduse ülesanne leida tasakaal, mis säilitab sureva väärikuse ja samal ajal arvestab kõigi osaliste ettekujutustega.

Keskne eetiline väljakutse on toimetulek valulike sümptomitega elu lõpus. Siin on olulised palliatiivravi printsiibid, mis ühelt poolt peaksid leevendama valu ja kannatusi ning teiselt poolt austama patsiendi ürgset soovi väärikalt ja iseseisvalt surra. Hooldustöötajad peavad kaaluma, mil määral meditsiinilised meetmed on veel kooskõlas hoolduse eetiliste väärtustega või kas need sekkuvad loomulikku suremisse.

Eetiline refleksioon ei piirdu ainult patsientidega, vaid laieneb ka lähedaste kaasamisele. Nende kaasamine, hirmude ja murede tõsiselt võtmine ning otsuste tegemisel arvesse võtmine on eetiliselt vastutustundliku hoolduse jaoks hädavajalik. Samal ajal ei tohi hooldustöötajad unustada omaenda moraalse ja emotsionaalsete piiride tajumist ja adresseerimist.

Kokkuvõttes nõuab eetika suremise ja surmaga toimetulekul hoolivat tasakaalu hoolitsuse, austuse ja autonoomia vahel, mis arvestab nii surejat kui ka ümbrust. Kaastunne ja eetiline kompetents on hoolduspraktika lahutamatud osad.

1.3 Eetilise refleksiooni eesmärgid vanurite hoolduses

Eetilise refleksiooni eesmärgid vanurite hoolduses

Eetilise refleksiooni eesmärgid vanurite hoolduses saab määratleda mitmes valdkonnas, mille eesmärk on hoolduse kvaliteedi parandamine ja hooldustöötajate toetamine. Esiteks edendab eetiline refleksioon teadlikkust moraalsest väljakutsetest igapäevases hooldustöös. Hooldustöötajatel on võimalus kontrollida ja selgitada oma väärtuste mõistmist, mis aitab neil teha teadlikke otsuseid.

Eetilise refleksiooni abil toetatakse otsustusprotsessi keerulistes olukordades. Selle käigus võetakse arvesse erinevaid vaatenurki, et jõuda tasakaalustatud ja õiglase otsuseni. Refleksioon loob seeläbi moraalselt ruumi otsustele, mis on hooldust saavate isikute parimates huvides.

Veel üheks eesmärgiks on professionaalse terviklikkuse edendamine. Hooldustöötajad õpivad, kuidas säilitada oma eetilisi tõekspidamisi väliste piirangute kiuste. See tugevdab teadlikkust tööalast vastutustundest ja enda moraalsest tegutsemisest.

Eetiline refleksioon aitab kaasa interprofessionaalse dialoogi tugevdamisele. Meeskonnatöös saab arutleda erinevate eetiliste seisukohtade üle, mis parandab koostööd ja toetab ühist eetilist arusaamist patsientidega suhtlemisel.

Lisaks suurendab eetiline refleksioon hooldussuhete kvaliteeti. Teadlik mõtisklemine oma käitumise üle võimaldab hooldustöötajatel olla hooldust saavate isikute suhtes empaatilised ja lugupidavad, mis tugevdab usaldust mõlema poole vahel.

Lõpetuseks toetab eetiline refleksioon hooldustöötajate isiklikku arengut. See julgustab oma eelarvamusi ära tundma ja ületama, toetab empaatia arendamist ning loob ruumi pidevaks õppimiseks ja kasvamiseks tööalases kontekstis.

Need eesmärgid rõhutavad, et eetiline refleksioon ei ole mitte ainult vahend raskete olukordade lahendamiseks, vaid ka edasiviiv jõud hoolduspraktika ja ametialase identiteedi arengus.

1.4 Ametialane vastutus ja hooldustöötajate roll surmaprotsessis

Hooldustöötajad kannavad vastutust tagada, et surmaprotsess oleks nii väärikas ja lugupidav kui võimalik. Nende roll nõuab kõrget tundlikkust surevate inimeste füüsiliste, emotsionaalsete ja vaimsete vajaduste suhtes. Need ülesanded hõlmavad valu ja muude koormavate sümptomite leevendamist sobiva palliatiivse hoolduse kaudu. Sealjuures tuleb säilitada tasakaal valu leevendamise ja teadvuse vahel, et austada patsientide tahet.

Hooldustöötajad tegutsevad peamiste kontaktpunktide ja vahendajatena surmaprotsessis osalejate vahel, sealhulgas lähedaste ja interdistsiplinaarse meeskonna vahel. Nad peavad tagama selge ja empaatilise suhtluse, et leevendada ebakindlust ja hirme. Veel üks vastutus on toetada patsiente ja lähedasi otsuste tegemisel, eriti kui tegemist on elu lõpuga seotud küsimustega, nagu patsiendi ettemääratud soovid või palliatiivsed meetmed.

Psüühilise ja emotsionaalse toetuse pakkumisega surevatele inimestele aitavad hooldustöötajad kaasa ka patsientide autonoomia määratlemisele ja säilitamisele. See hõlmab austust asjaosaliste soovide vastu alati, kui see on võimalik, isegi kui need ei ole kooskõlas hooldustöötajate või lähedaste arusaamadega.

Lisaks peavad hooldustöötajad mõtlema oma eetilistele ja emotsionaalsetele koormustele. Regulaarne järelevalve ja meeskonnas toimuv suhtlemine võivad aidata säilitada enda moraalset ja emotsionaalset stabiilsust. Lõpuks kuuluvad nende kohustuste hulka ka organisatsioonilised ülesanded, nagu surevate hoolduse koordineerimine ja kogu protsessi dokumenteerimine.

Ainult empaatia, eetilise teadlikkuse ja erialase pädevuse integreerimise kaudu saavad hooldustöötajad oma vastutust surmaprotsessis täielikult täita. Nende tegevus mõjutab mitte ainult surma kulgu, vaid ka lähedaste mälestusi sellest tundlikust eluetapist.

2 Eetika ja moraali alused

2.1 Mõistete määratlused

Eetika tähistab filosoofilist mõtlemist moraalse käitumise üle. Ta analüüsib ja hindab inimekäitumist. Eesmärk on töötada välja juhised heaks ja õiglas eks käitumiseks. Eetika küsib: Mida ma peaksin tegema? Mis on hea?

Moraal kirjeldab olemasolevaid reegleid ja väärtusi ühiskonnas. See hõlmab norme, ehk siduvaid käitumisjuhiseid, mis on olulised sotsiaalseks kooseluks. Moraal määrab, mis on õige või vale.

Väärtused on põhilised ettekujutused sellest, mida ühiskonnas peetakse soovitavaks või püüdlemisvääreks. Need mõjutavad meie käitumist ja mõtlemist. Näiteks on austus, õiglus, hoolivus.

Normid on konkreetseid käitumisreeglid, enamasti formaliseeritud ja üldiselt aktsepteeritud. Need tulevad väärtustest. Need määratlevad, kuidas inimesed peaksid teatud olukordades käituma. Näiteks on seadused või ametieetikad.

Nende mõistete mõistmine on aluseks eetilistele kaalutlustele hoolduses.

2.2 Eetilised põhimõtted hoolduses

Eetilised põhimõtted pakuvad hooldusigapäevas juhiseid ja edendavad hooldatavate isikute heaolu. Neli peamist hoolduseetika põhimõtet on autonoomia, õiglus, hoolitsus ja mitte-kahjustamine

Autonoomia austab üksikisiku enesemääramise õigust. Hooldustöötajad toetavad elanikke otsuste tegemisel ja aktsepteerivad nende otsuseid, ka siis, kui need erinevad oma arvamusest. Autonoomia nõuab teadlikku nõusolekut, mille puhul hooldustöötajad pakuvad teavet selgelt ja arusaadavalt

Õiglus tähendab, et kõigile sarnastes olukordades olevatele isikutele pakutakse samu võimalusi ja kohtlemist. Hooldustöötajad peaksid käituma õiglaselt ja mitte eelistanud ega diskrimineerinud ühtegi elanikku vanuse, soo, päritolu või haiguse tõttu. Ressursse tuleks jaotada õiglaselt

Hoolitsus väljendab kaastunnet ja isiklikku tähelepanu. Hooldustöötajad peaksid tundma elanike vajadusi ja neile individuaalselt reageerima. Nad pakuvad emotsionaalset tuge ja abi seal, kus seda vaja on. Hoolitsus hõlmab ka kaitset ohtude eest ning heaolu tagamist

Mitte-kahjustamine kohustab hooldustöötajaid vältima tegevusi, mis võivad põhjustada kahju. See nõuab kavandatud meetmete riskide ja kasu kaalumist. Hooldustöötajad kasutavad oma erialaseid teadmisi, et vältida elanikele tarbetut koormust ning minimeerida hooldusriske

Need eetilised põhimõtted toimivad koos ja neid tuleks rakendada igas hooldussituatsioonis. Põhimõtete vahelised konfliktid nõuavad hoolikat eetilist kaalumist ja professionaalset refleksiooni vastutustundlike otsuste tegemiseks

2.3 Eetilised teooriad

Eetilised teooriad pakuvad erinevaid vaatenurki moraalsele tegutsemisele ja on olulised vahendid hoolduspraktikas orienteerumiseks. Sageli kasutatakse kolme olulist eetilist teooriat: deontoloogia, utilitarism ja vooruseetika.

Deontoloogia põhineb reeglitel ja kohustustel. See teooria rõhutab, et teod on iseenesest moraalselt õiged või valed, sõltumata nende tagajärgedest. Hoolduskontekstis tähendab see, et olemas on teatud kohustused, mida hooldustöötajad peavad täitma, nagu autonoomia säilitamine ja mittekahjustamise põhimõte. Need kohustused kehtivad vaatamata tegevuse tulemusele. Näiteks oleks andmekaitse nõuete järgimine, olenemata sellest, kas andmekaitse rikkumine põhjustab otsest kahju.

Utilitarism keskendub aga tegevuse tagajärgedele. Eesmärk on saavutada suurim võimalik õnn suurimale võimalikule inimeste arvule. Hoolduses tähendab see otsuste tegemist, mis maksimeerivad kõigi asjaosaliste heaolu. Utilitaristlikud kaalutlused võivad mängida rolli näiteks ressursside jaotamisel, kus hooldustöötajad kaaluvad, milline käitumine toob parima tulemuse kõige enamatele inimestele. Konfliktid võivad tekkida, kui üksikisiku heaolu oleks vaja väidetavalt suurema heaolu nimel ohverdada.

Vooruseetika keskendub tegutseva isiku ja tema iseloomujoonte arendamisele. See teooria küsib vähem, mida konkreetset teha, vaid mida teeks vooruslik inimene. Hooldusvaldkonnas tähendab see, et hooldustöötajad peaksid viljelema omadusi nagu kaastunne, kannatlikkus ja julgus. Vooruseetika rõhutab pideva isikliku ja ametialase arengu tähtsust. Hooldustöötajaid julgustatakse mõtlema väljaspool rutiini ning kohanema läbimõeldult eetiliste väljakutsetega.

Nende eetiliste teooriate rakendamine praktikas võimaldab hooldustöötajatel arvestada erinevate vaatenurkadega otsuste tegemisel. Need ei paku lihtsaid vastuseid, kuid aitavad analüüsida ja mõtiskleda hoolduspäeva moraalse otsuste keerukuse üle.

2.4 Eetiline otsuste tegemine hooldusrutiinis

Eetiline otsuste langetamine hoolduse igapäevatoos nõuab põhimõtete ja teooriate rakendamist konkreetsetes olukordades. Tähtis on teha praktilisi otsuseid, mis on nii moraalselt õigustatud kui ka vastavad elanike vajadustele.

Otsuste langetamise sammud:

1. **Olukorra analüüs:** Kõigepealt registreeritakse olukord üksikasjalikult, kaasaarvatud kõik asjakohased faktid ja osapooled. Küsige endalt: Mis täpselt juhtus? Keda see mõjutab? Millised on elanike vajadused ja soovid?

2. **Probleemi määratlemine:** Selgitage välja, milline eetiline probleem või dilemma on olemas. Kas on konflikt eetiliste põhimõtete, nagu autonoomia vs. hoolivus, vahel? Või on õiguslikud nõuded ja moraalsed veendumused omavahel vastuolus?

3. **Võimaluste tuvastamine:** Arendage välja tegevusvõimalused. Tuvastage erinevad viisid olemasoleva probleemi lahendamiseks. Arvestage kõiki eetilisi põhimõtteid: Millised eelised ja puudused on vastavatel võimalustel?

4. **Eetiline hindamine:** Analüüsige ja hinnake iga võimalust, arvestades eetilisi põhimõtteid ja teooriaid. Mõelge, milline tegevus on deontoloogia, utilitarismi või vooruseetika seisukohast kõige põhjendatum.

5. **Otsuste tegemine:** Tehke parim võimalik otsus, tuginedes kõigi asjakohaste andmete ja eetiliste kaalutluste hindamisele. Ärge unustage käituda vastutustundlikult ja kooskõlas ametialaste standarditega.

6. **Rakendamine:** Rakendage otsus. Kindlustage, et kõik osalised on informeeritud ja vajalikud meetmed on läbi viidud.

7. **Refleksioon:** Vaadake hiljem üle otsuste tegemise protsess ja tulemus. Mis läks hästi? Mida saaks parandada? Jätkuv refleksioon soodustab tulevasi otsustusprotsesse ja hooldustöötajate isiklikku kasvu.

Eetiliste otsuste langetamine hoolduse igapäevatöös nõuab paindlikkust ja kohanemisvõimet. Iga hoolduskeskkond on dünaamiline ja sageli tuleb kiiresti kohaneda uute olukordadega. Hästi arenenud eetiline arusaam toetab teid oskuslikult ja empaatiliselt muutustele reageerimisel. Koostöö kolleegidega ja erinevate erialade meeskondade kaasamine võib lisada väärtuslikke vaatenurki, mis viivad parima lahenduseni kõigile osalistele.

7 See on ainult eelvaade

Täielikku raamatut saab <https://www.altenpflege.de> registreeritud kasutajatele. Registreerimine ja kasutamine on tasuta. Need, kes ei soovi registreeruda, võivad saata 2. lehel nimetatud summa PayPali kaudu aadressile buchhaltung@factsoft.de, märkides nii raamatu pealkirja kui ka e-posti aadressi. Seejärel saadetakse neile PDF e-postiga.

Lisaks tasuta juurdepääsule lühikursuse raamatutele võimaldab registreerimine [altenpflege.de](https://www.altenpflege.de) lehel otse töökohtadele kandideerida. Samuti saate ise tasuta töökohakuulutuse postitada. Olge ka teie osa [altenpflege.de](https://www.altenpflege.de) kogukonnast.